

22006A0720(01)

20.7.2006

JURNALUL OFICIAL AL UNIUNII EUROPENE

L 198/18

TRATATUL DE INSTITUIRE A COMUNITĂȚII ENERGIEI

Părțile:

COMUNITATEA EUROPEANĂ,

pe de o parte,

și

următoarele PĂRȚI CONTRACTANTE,

pe de altă parte

— Republica Albania, Republica Bulgaria, Bosnia și Herțegovina, Republica Croația, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Republica Muntenegru, România, Republica Serbia (denumite în continuare „părțile aderente”)

și

— Misiunea de Administrare Interimară a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo în temeiul Rezoluției nr. 1244 a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite,

AVÂND LA BAZĂ Procesul de la Atena și memorandumurile de înțelegere de la Atena din 2002 și 2003,

LUÂND ACT de faptul că Republica Bulgaria, România și Republica Croația sunt țări candidate la aderarea la Uniunea Europeană și că Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei a solicitat, de asemenea, acordarea calității de membru,

LUÂND ACT de faptul că, în decembrie 2002, Consiliul European de la Copenhaga a confirmat perspectiva europeană a Republicii Albania, a Bosniei și Herțegovinei, precum și a Serbiei și Muntenegrului, ca potențiale candidate la aderarea la Uniunea Europeană și a subliniat hotărârea de a sprijini eforturile acestora de a se apropia de Uniunea Europeană,

REAMINTIND faptul că în iunie 2003 Consiliul European de la Salonic a aprobat „Agenda Salonic pentru Balcanii de Vest: drumul spre integrarea europeană”, care urmărește să consolideze relațiile privilegiate dintre Uniunea Europeană și Balcanii de Vest și prin care Uniunea Europeană a încurajat țările din regiune să adopte un acord, cu caracter juridic obligatoriu, cu privire la piața energiei din Europa de Sud-Est,

REAMINTIND procesul Parteneriatului Euro-Mediteranean și politica europeană de vecinătate,

REAMINTIND contribuția la Pactul de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est, care răspunde în primul rând necesității de consolidare a cooperării între statele și națiunile din Europa de Sud-Est și de promovare a condițiilor pentru pace, stabilitate și creștere economică,

DECISE să instituie între părți o piață integrată a gazelor naturale și a energiei electrice, bazată pe interesul comun și pe solidaritate,

AVÂND ÎN VEDERE faptul că această piață integrată ar putea include, într-o etapă ulterioară, și alte produse și vectori energetici, cum ar fi gazele naturale lichefiate, petrolul, hidrogenul sau alte infrastructuri esențiale de rețea,

HOTĂRÂTE să creeze un cadru stabil de reglementare și de piață capabil să atragă investiții în domeniul rețelelor de gaze, generării de energie electrică și rețelelor de transport, astfel încât toate părțile să aibă acces la o aprovizionare stabilă și continuă cu gaze și energie electrică, care este esențială pentru dezvoltarea economică și stabilitatea socială,

HOTĂRÂTE să creeze un spațiu unic de reglementare pentru comerțul cu gaze și energie electrică, necesar pentru a răspunde dimensiunii geografice a piețelor produselor respective,

RECUNOSCÂND faptul că teritoriile Republicii Austria, Republicii Elene, Republicii Ungare, Republicii Italiene și Republicii Slovenia sunt integrate în mod natural sau afectate direct de funcționarea piețelor gazelor și energiei electrice ale părților contractante,

HOTĂRÂTE să promoveze niveluri înalte de aprovizionare cu gaze și energie electrică pentru toții cetățenii pe baza obligațiilor de serviciu public și să realizeze progrese economice și sociale, un înalt nivel de ocupare a forței de muncă, precum și o dezvoltare echilibrată și durabilă prin crearea unei zone fără frontiere interne pentru gaze și energie electrică,

DORIND să sporească siguranța aprovizionării spațiului unic de reglementare prin asigurarea cadrului stabil de reglementare necesar pentru regiune, în care să poată fi stabilite conexiuni la rezervele de gaze din zona Mării Caspice, Africa de Nord și Orientul Mijlociu și să poată fi exploatare rezervele indigene de gaze naturale, cărbune și energie hidro,

ANGAJÂNDU-SE să îmbunătățească situația mediului în ceea ce privește gazele și energia electrică, eficiența energetică corespunzătoare și sursele de energie regenerabilă,

HOTĂRÂTE să amplifice concurența pe piața gazelor și energiei electrice și să exploateze economiile de scară,

AVÂND ÎN VEDERE faptul că, pentru îndeplinirea acestor obiective, este necesară crearea unei structuri largi și integrate de reglementare a pieței, sprijinite de instituții puternice și o supraveghere eficientă și care să beneficieze de implicarea adecvată a sectorului privat,

AVÂND ÎN VEDERE faptul că, pentru a diminua presiunea asupra sistemelor naționale de gaze naturale și energie electrică, ar trebui instituite norme specifice care să faciliteze schimburile de gaze și energie electrică; iar aceste norme sunt necesare pentru a crea un spațiu unic de reglementare pentru zona geografică a piețelor produselor respective,

DECID SĂ CREEZE O COMUNITATE A ENERGIEI.

TITLUL I

PRINCIPII

Articolul 1

(1) Prin prezentul tratat, părțile instituie între ele o Comunitate a Energiei.

(2) Statele membre ale Comunității Europene pot deveni participanți la Comunitatea Energiei în temeiul articolului 95 din prezentul tratat.

Articolul 2

(1) Sarcina Comunității Energiei este organizarea relațiilor dintre părți și crearea unui cadru juridic și economic în raport cu rețeaua de energie, în conformitate cu definiția de la alineatul (2), pentru:

(a) a crea un cadru de reglementare și de piață capabil să atragă investiții în rețelele de gaze, producția de energie electrică și rețelele de transport și distribuție, astfel încât toate părțile să aibă acces la o aprovizionare stabilă și continuă cu energie care este esențială pentru dezvoltarea economică și stabilitatea socială;

(b) a crea un spațiu unic de reglementare pentru schimburile în rețeaua de energie, care este necesar având în vedere dimensiunea geografică a piețelor produselor respective;

(c) a spori siguranța aprovizionării în spațiul unic de reglementare prin asigurarea unui climat stabil de investiții în care să poată fi dezvoltate conexiuni cu rezervele de gaze din zona Mării Caspice, Africa de Nord și Orientul Mijlociu și să poată fi exploatare sursele autohtone de energie, precum cele de gaze naturale, cărbune și energie hidro;

(d) a îmbunătăți situația mediului în raport cu rețeaua de energie și cu eficiența energetică corespunzătoare, a promova utilizarea energiei regenerabile și a stabili condițiile pentru schimburile de energie în spațiul unic de reglementare;

(e) a dezvolta concurența pe piața rețelei de energie la o scară geografică mai largă și a exploata economiile de scară.

(2) „Rețeaua de energie” include sectoarele energiei electrice și gazelor naturale care se încadrează în domeniul de aplicare al directivelor 2003/54/CE și 2003/55/CE ale Comunității Europene ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Directiva 2003/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2003 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică, *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* L 176, 15.7.2003, p. 37-56, și Directiva 2003/55/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2003 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale, *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* L 176, 15.7.2003, p. 57-78.

Articolul 3

În sensul articolului 2, activitățile Comunității Energiei includ:

- (a) punerea în aplicare de către părțile contractante a *acquis*-ului comunitar în domeniile energiei, mediului, concurenței și surselor de energie regenerabilă, astfel cum se specifică la titlul II, adaptat atât la cadrul instituțional al Comunității Energiei, cât și la situația particulară a fiecărei părți contractante (denumită în continuare „extinderea *acquis*-ului comunitar”), astfel cum se prevede amănunțit în titlul II;
- (b) stabilirea unui cadru de reglementare specific care să permită funcționarea eficientă a piețelor rețelei de energie pe teritoriul părților contractante și pe o parte a teritoriului Comunității Europene, inclusiv crearea unui mecanism unic pentru transmisia și/sau transportul transfrontalier al rețelei de energie, precum și supravegherea măsurilor unilaterale de salvagardare (denumit în continuare „mecanismul de funcționare al piețelor rețelei de energie”), astfel cum se prevede amănunțit în titlul III;
- (c) crearea pentru părți a unei piețe a rețelei de energie fără frontiere interne, inclusiv coordonarea asistenței reciproce în caz de perturbare gravă a rețelelor de energie sau de perturbări externe și care să poată include realizarea unei politici externe comune în materie de schimburi de energie (denumită în continuare „crearea unei piețe unice a energiei”), astfel cum se prevede amănunțit în titlul IV.

Articolul 4

Comisia Comunităților Europene (denumită în continuare „Comisia Europeană”) joacă rolul de coordonator al celor trei activități descrise la articolul 3.

Articolul 5

Comunitatea Energiei respectă *acquis*-ul comunitar descris la titlul II, adaptat atât la cadrul instituțional al prezentului tratat, cât și la situația particulară a fiecărei părți contractante, în vederea asigurării unui nivel înalt de siguranță a investițiilor și a optimizării acestora.

Articolul 6

Părțile iau toate măsurile care se impun, generale sau speciale, pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor care decurg din prezentul tratat. Părțile facilitează îndeplinirea sarcinilor Comunității Energiei. Părțile se abțin de la orice măsuri care pot periclita realizarea obiectivelor prezentului tratat.

Articolul 7

Este interzisă orice discriminare în domeniul de aplicare al prezentului tratat.

Articolul 8

Nicio dispoziție a prezentului tratat nu aduce atingere drepturilor unei părți de a determina condițiile de exploatare a propriilor resurse energetice, a opțiunii acestora pentru diferite surse de energie și structurii generale a aprovizionării acestora cu energie.

TITLUL II

EXTINDEREA ACQUIS-ULUI COMUNITAR

CAPITOLUL I

Aria geografică de aplicare

Articolul 9

Dispozițiile și măsurile adoptate în temeiul prezentului titlu se aplică teritoriilor părților aderente și teritoriului aflat sub jurisdicția Misiunii de Administrare Interimară a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo.

CAPITOLUL II

Acquis-ul în domeniul energiei

Articolul 10

Fiecare parte contractantă pune în aplicare *acquis*-ul comunitar în domeniul energiei în conformitate cu calendarul de punere în aplicare a măsurilor respective prezentat în anexa I.

Articolul 11

„*Acquis* comunitar în domeniul energiei” înseamnă, în sensul prezentului tratat, (i) Directiva 2003/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2003 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică, (ii) Directiva 2003/55/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2003 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și (iii) Regulamentul (CE) nr. 1228/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2003 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică ⁽¹⁾.

CAPITOLUL III

Acquis-ul în domeniul mediului

Articolul 12

Fiecare parte contractantă pune în aplicare *acquis*-ul comunitar în domeniul mediului în conformitate cu calendarul de punere în aplicare a măsurilor respective prezentat în anexa II.

Articolul 13

Părțile recunosc importanța Protocolului de la Kyoto. Fiecare parte contractantă face eforturi pentru a adera la acesta.

⁽¹⁾ Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 176, 15.7.2003, p. 1-10.

Articolul 14

Părțile recunosc importanța normelor stabilite de Directiva 96/61/CE a Consiliului din 24 septembrie 1996 privind prevenirea și controlul integrat al poluării. Fiecare parte contractantă face eforturi pentru a pune în aplicare directiva respectivă.

Articolul 15

După intrarea în vigoare a prezentului tratat, construcția și funcționarea noilor centrale de generare a energiei se conformează *acquis*-ului comunitar în domeniul mediului.

Articolul 16

„*Acquis* comunitar în domeniul mediului” înseamnă, în sensul prezentului tratat, (i) Directiva 85/337/CE a Consiliului din 27 iunie 1985 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 97/11/CE a Consiliului din 3 martie 1997 și prin Directiva 2003/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 mai 2003; (ii) Directiva 1999/32/CE a Consiliului din 26 aprilie 1999 privind reducerea conținutului de sulf din anumiți combustibili lichizi și de modificare a Directivei 93/12/CEE; (iii) Directiva 2001/80/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2001 privind limitarea emisiilor în atmosferă a anumitor poluanți provenind de la instalații de ardere de dimensiuni mari și (iv) articolul 4 alineatul (2) din Directiva 79/409/CEE a Consiliului din 2 aprilie 1979 privind conservarea păsărilor sălbatice.

Articolul 17

Dispozițiile și măsurile adoptate în temeiul prezentului capitol se aplică numai rețelei de energie.

CAPITOLUL IV

Acquis-ul în domeniul concurenței

Articolul 18

(1) Sunt incompatibile cu funcționarea adecvată a tratatului, în măsura în care pot afecta schimburile din rețeaua de energie dintre părțile contractante:

- (a) toate acordurile între întreprinderi, deciziile de asociere de agenți economici și practicile concertate care au ca obiect sau efect prevenirea, restrângerea sau denaturarea concurenței;
- (b) abuzul uneia sau mai multor întreprinderi de o poziție dominantă pe întreaga piață constituită de părțile contractante sau pe o parte substanțială a acesteia;
- (c) orice ajutoare publice care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a anumitor resurse energetice.

(2) Orice practici contrare prezentului articol sunt evaluate pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor de la articolele 81, 82 și 87 din Tratatul de instituire a Comunității Europene (anexate în anexa III).

Articolul 19

În ceea ce privește întreprinderile publice și întreprinderile cărora li s-au acordat drepturi speciale sau exclusive, fiecare parte contractantă se asigură că, la șase luni de la data intrării în vigoare a prezentului tratat, principiile Tratatului de instituire a Comunității Europene, în special articolul 86 alineatele (1) și (2) (anexate în anexa III) sunt respectate.

CAPITOLUL V

Acquis-ul privind sursele de energie regenerabilă

Articolul 20

Fiecare parte contractantă furnizează Comisiei Europene, în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentului tratat, un plan de punere în aplicare a Directivei 2001/77/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 septembrie 2001 privind promovarea electricității produse din surse de energie regenerabilă pe piața internă a electricității și a Directivei 2003/30/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 mai 2003 de promovare a utilizării biocombustibililor și a altor combustibili regenerabili pentru transport. Comisia Europeană prezintă planul fiecărei părți contractante Consiliului ministerial spre adoptare.

CAPITOLUL VI

Conformitatea cu standardele general aplicabile ale Comunității Europene

Articolul 21

În termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentului tratat, Secretariatul elaborează lista standardelor general aplicabile ale Comunității Europene care urmează să fie prezentată Consiliului ministerial spre adoptare.

Articolul 22

Părțile contractante adoptă, în termen de un an de la adoptarea listei, planuri de dezvoltare în vederea alinierii sectoarelor lor de energie de rețea la aceste standarde general aplicabile ale Comunității Europene.

Articolul 23

„Standardele general aplicabile ale Comunității Europene” desemnează orice standard al unui sistem tehnic care este aplicat în cadrul Comunității Europene și este necesar pentru funcționarea în siguranță și eficientă a sistemelor de rețea, inclusiv aspectele referitoare la transmisie, conexiuni transfrontaliere, module și standarde generale de siguranță a sistemelor tehnice elaborate, dacă este cazul, prin Comitetul European pentru Standardizare (CEN), Comitetul European pentru Standardizare Electrotehnică (Cenelec) și organisme similare de normare sau elaborate de Uniunea pentru coordonarea transportului de electricitate (UCTE) și Asociația Europeană pentru raționalizarea schimburilor de energie (Easeegas) în vederea stabilirii unor norme și practici comerciale comune.

CAPITOLUL VII

Adaptarea și evoluția acquis-ului

Articolul 24

Pentru punerea în aplicare a prezentului titlu, Comunitatea Energiei adoptă măsuri de adaptare a *acquis*-ului comunitar menționate în prezentul titlu, ținând seama atât de cadrul instituțional al prezentului tratat cât și de situația specifică a fiecărei părți contractante.

Articolul 25

Comunitatea Energiei poate lua măsuri pentru a pune în aplicare modificările la *acquis*-ul comunitar specificate în prezentul titlu, în conformitate cu evoluția dreptului comunitar european.

TITLUL III

MECANISMUL DE FUNCȚIONARE A PIEȚELOR REȚELEI DE ENERGIE

CAPITOLUL I

Aria geografică de aplicare

Articolul 26

Dispozițiile și măsurile adoptate în temeiul prezentului titlu se aplică teritoriilor părților aderente, teritoriului aflat sub jurisdicția Misiunii de Administrare Interimară a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo și teritoriilor Comunității Europene menționate la articolul 27.

Articolul 27

În ceea ce privește Comunitatea Europeană, dispozițiile prezentului titlu și măsurile adoptate în temeiul acestuia se aplică în teritoriile Republicii Austria, Republicii Elene, Republicii Ungare, Republicii Italiene și Republicii Slovenia. La momentul aderării la Uniunea Europeană a unei părți aderente, dispozițiile prezentului titlu și măsurile luate în temeiul acestuia se aplică, fără alte formalități suplimentare și în teritoriul noului stat membru respectiv.

CAPITOLUL II

Mecanismul transportului la distanță în rețeaua de energie

Articolul 28

Comunitatea Energiei ia măsuri suplimentare de stabilire a unui mecanism unic de transmitere și/sau transport transfrontalier în rețeaua de energie.

CAPITOLUL III

Siguranța aprovizionării

Articolul 29

În termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentului tratat, părțile adoptă declarații privind siguranța aprovizionării, menționând în special diversitatea ofertei, siguranța tehnologică și originea geografică a combustibililor importați. Declarațiile se comunică Secretariatului și sunt puse la dispoziția tuturor părților la prezentul tratat. Acestea se actualizează la fiecare doi ani. Secretariatul oferă consiliere și asistență cu privire la aceste declarații.

Articolul 30

Articolul 29 nu presupune necesitatea modificării politicilor energetice sau a practicilor de achiziție.

CAPITOLUL IV

Furnizarea energiei pentru populație

Articolul 31

Comunitatea Energiei promovează nivelurile înalte de furnizare a energiei către populație în limitele obligațiilor de serviciu public conținute în dispozițiile relevante ale *acquis*-ului comunitar în domeniul energiei.

Articolul 32

În acest sens, Comunitatea Energiei poate lua măsuri:

- (a) pentru a permite un serviciu universal de furnizare a energiei electrice;
- (b) pentru a promova politici eficiente de gestionare a cererii;
- (c) pentru a asigura o concurență loială.

Articolul 33

Comunitatea Energiei poate, de asemenea, să facă recomandări pentru a sprijini reforma efectivă a sectoarelor rețelei de energie a părților, inclusiv, *inter alia*, pentru a majora nivelul de plată a energiei de către toți clienții și pentru a promova prețuri accesibile ale energiei de rețea pentru consumatori.

CAPITOLUL V

Armonizare

Articolul 34

Comunitatea Energiei ia măsuri cu privire la compatibilitatea modelelor de piață pentru funcționarea piețelor rețelei de energie, precum și cu privire la recunoașterea reciprocă a licențelor și măsuri de stimulare a liberei înființări a întreprinderilor în rețeaua de energie.

CAPITOLUL VI

Surse de energie regenerabilă și eficiența energetică

Articolul 35

Comunitatea Energiei poate adopta măsuri pentru a stimula dezvoltarea în domeniul surselor de energie regenerabilă și al eficienței energetice, ținând seama de avantajele acestora în ceea ce privește siguranța aprovizionării, protecția mediului, coeziunea socială și dezvoltarea regională.

CAPITOLUL VII

Măsuri de salvagardare

Articolul 36

În cazul unei crize neașteptate pe piața rețelei de energie pe teritoriul oricărei părți aderente, teritoriul aflat sub jurisdicția Misiunii de Administrare Interimară a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo, sau un teritoriu al Comunității Europene menționat la articolul 27, care implică o amenințare la adresa securității fizice sau a siguranței persoanelor ori a integrității aparaturii sau instalațiilor sau a sistemului integrat al rețelei de energie pe teritoriul vizat, partea respectivă poate adopta temporar măsurile de salvagardare necesare.

Articolul 37

Aceste măsuri de salvagardare trebuie să producă cele mai mici perturbări posibile în funcționarea pieței rețelei de energie a părților iar domeniul său de aplicare nu depășește ceea ce este strict necesar pentru remedierea dificultăților care au survenit în mod neașteptat. Măsurile de salvagardare nu trebuie să denatureze concurența și să afecteze în mod negativ schimburile de o manieră incompatibilă cu interesul comun.

Articolul 38

Partea implicată notifică fără întârziere aceste măsuri de salvagardare Secretariatului, care informează imediat celelalte părți.

Articolul 39

Comunitatea Energiei poate decide că măsurile de salvagardare adoptate de partea implicată nu sunt conforme cu dispozițiile prezentului capitol și poate cere părții respective să pună capăt acelor măsuri de salvagardare sau să le modifice.

TITLUL IV

CREAREA UNEI PIEȚE UNICE A ENERGIEI

CAPITOLUL I

Aria geografică de aplicare

Articolul 40

Dispozițiile prezentului titlu și măsurile adoptate în temeiul acestuia se aplică pe teritoriile unde se aplică Tratatul de instituire

a Comunității Europene în condițiile stabilite în tratatul respectiv, pe teritoriile părților aderente și pe teritoriul aflat sub jurisdicția Misiunii de Administrare Interimară a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo.

CAPITOLUL II

Piața internă a energiei

Articolul 41

(1) Drepturile vamale și restricțiile cantitative la importul și exportul din cadrul rețelei de energie și toate măsurile cu efect echivalent sunt interzise între părți. Această interdicție se aplică, de asemenea, drepturilor vamale de natură fiscală.

(2) Alineatul (1) nu constituie un obstacol pentru restricțiile cantitative sau pentru măsurile cu efect echivalent care sunt justificate din rațiuni de ordine publică sau siguranță publică, protecția sănătății și vieții persoanelor, animalelor și plantelor sau protecția proprietății industriale și comerciale. Cu toate acestea, astfel de restricții sau măsuri nu constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau o restricție deghizată în schimburile dintre părți.

Articolul 42

(1) Comunitatea Energiei poate lua măsuri în scopul creării unei piețe unice fără frontiere interne pentru energia de rețea.

(2) Alineatul (1) nu se aplică măsurilor fiscale, celor referitoare la libera circulație a persoanelor și nici celor referitoare la drepturile și interesele salariaților.

CAPITOLUL III

Politica externă privind schimburile energetice

Articolul 43

Comunitatea Energiei poate lua măsurile necesare pentru reglementarea importurilor și exporturilor rețelei de energie către și dinspre țări terțe în vederea asigurării unui acces echivalent către și dinspre piețe ale țărilor terțe în ceea ce privește standardele elementare de mediu sau asigurarea funcționării în siguranță a pieței interne a energiei.

CAPITOLUL IV

Asistența reciprocă în caz de perturbare

Articolul 44

În cazul în care perturbarea aprovizionării a rețelei de energie afectează o parte și implică o altă parte sau o țară terță, părțile caută o soluție rapidă în conformitate cu dispozițiile prezentului capitol.

Articolul 45

Consiliul ministerial se întrunește la cererea părții afectate direct de perturbare. Consiliul ministerial poate lua măsurile necesare ca răspuns la perturbarea în cauză.

Articolul 46

În termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentului tratat, Consiliul ministerial adoptă un act procedural privind îndeplinirea obligației de asistență reciprocă în temeiul prezentului capitol, care poate include acordarea de competențe pentru adoptarea unor măsuri provizorii Grupului permanent la nivel înalt.

TITLUL V

INSTITUȚII ALE COMUNITĂȚII ENERGIEI

CAPITOLUL I

Consiliul ministerial*Articolul 47*

Consiliul ministerial asigură îndeplinirea obiectivelor stabilite de prezentul tratat. Acesta:

- (a) asigură orientările politice generale;
- (b) adoptă măsuri;
- (c) adoptă acte de procedură, care pot include atribuirea, în condiții specifice, a unor anumite sarcini, competențe și obligații privind punerea în aplicare a politicii Comunității Energiei Grupului permanent la nivel înalt, Comitetului de reglementare sau Secretariatului.

Articolul 48

Consiliul ministerial este format din câte un reprezentant al fiecărei părți contractante și doi reprezentanți ai Comunității Europene. La reuniunile sale poate lua parte și câte un reprezentant fără drept de vot al fiecărui participant.

Articolul 49

Consiliul ministerial își stabilește regulamentul de procedură printr-un act procedural.

Articolul 50

Președinția este deținută prin rotație de fiecare parte contractantă pentru un mandat de șase luni, în ordinea stabilită printr-un act procedural al Consiliului ministerial. Președinția convoacă întrunirea Consiliului ministerial la locul stabilit de președinție. Consiliul ministerial se întrunește cel puțin o dată la șase luni. Reuniunile sunt pregătite de Secretariat.

Articolul 51

Președinția prezidează Consiliul ministerial și este asistată de un reprezentant al Comunității Europene și de un reprezentant al

viitoare președinții în calitate de vicepreședinți. Președinția și vicepreședinții pregătesc proiectul de ordine de zi.

Articolul 52

Consiliul ministerial prezintă un raport anual privind activitățile Comunității Energiei Parlamentului European și parlamentelor părților aderente și ale participanților.

CAPITOLUL II

Grupul permanent la nivel înalt*Articolul 53*

Grupul permanent la nivel înalt:

- (a) pregătește lucrările Consiliului ministerial;
- (b) aprobă cererile de asistență tehnică făcute de organizațiile internaționale donatoare, instituțiile financiare internaționale și donatorii bilaterali;
- (c) raportează Consiliului ministerial cu privire la progresul realizat în îndeplinirea obiectivelor prezentului tratat;
- (d) adoptă măsuri, în cazul în care este împuternicit de Consiliul ministerial în acest sens;
- (e) adoptă acte procedurale care nu implică atribuirea de sarcini, competențe sau obligații altor instituții ale Comunității Energiei;
- (f) discută dezvoltarea *acquis*-ului comunitar specificat la titlul II pe baza unui raport pe care Comisia Europeană îl prezintă în mod regulat.

Articolul 54

Grupul permanent la nivel înalt este format din câte un reprezentant al fiecărei părți contractante și doi reprezentanți ai Comunității Europene. Câte un reprezentant fără drept de vot al fiecărui participant poate lua parte la reuniunile acestuia.

Articolul 55

Grupul permanent la nivel înalt își adoptă regulamentul de procedură printr-un act procedural.

Articolul 56

Președinția convoacă Grupul permanent la nivel înalt la locul stabilit de președinție. Reuniunile sunt pregătite de Secretariat.

Articolul 57

Președinția prezidează Grupul permanent la nivel înalt și este asistată de un reprezentant al Comunității Europene și de un reprezentant al următoarei președinții în calitate de vicepreședinți. Președinția și vicepreședinții pregătesc proiectul de ordine de zi.

CAPITOLUL III

Comitetul de reglementare

Articolul 58

Comitetul de reglementare:

- (a) consiliază Consiliul ministerial sau Grupul permanent la nivel înalt cu privire la detaliile normelor statutare, tehnice și de reglementare;
- (b) emite recomandări privind diferendele transfrontaliere care implică două sau mai multe autorități de reglementare, la cererea oricăreia dintre acestea;
- (c) adoptă măsuri, în cazul în care este împuternicit de Consiliul ministerial în acest sens;
- (d) adoptă acte procedurale.

Articolul 59

Comitetul de reglementare este format dintr-un reprezentant al autorității de reglementare în domeniul energiei al fiecărei părți contractante, în temeiul dispozițiilor relevante ale *acquis*-ului comunitar privind energia. Comunitatea Europeană este reprezentată de Comisia Europeană, asistată de o autoritate de reglementare din partea fiecărui participant și un reprezentat al Grupului autorităților europene de reglementare pentru energie electrică și gaze (ERGEG). În cazul în care o parte contractantă sau un participant are o autoritate de reglementare pentru gaze și una pentru energie electrică, partea contractantă sau participantul respectiv stabilește care dintre autoritățile de reglementare ia parte la reuniunea Comitetului de reglementare, ținând seama de ordinea de zi a acesteia.

Articolul 60

Comitetul de reglementare își adoptă regulamentul de procedură printr-un act procedural.

Articolul 61

Comitetul de reglementare alege un președinte pentru un mandat stabilit de Comitetul de reglementare. Comisia Europeană îndeplinește funcția de vicepreședinte. Președintele și vicepreședintele pregătesc proiectul de ordine de zi.

Articolul 62

Comitetul de reglementare se întrunește la Atena.

CAPITOLUL IV

Forumurile

Articolul 63

Două forumuri formate din reprezentanți ai tuturor părților interesate, inclusiv industria, autoritățile de reglementare, organismele de reprezentare ale industriei și consumatorilor acordă consultanță Comunității Energiei.

Articolul 64

Forumurile sunt prezidate de un reprezentant al Comunității Europene.

Articolul 65

Concluziile forumurilor se adoptă prin consens. Acestea sunt înaintate Grupului permanent la nivel înalt.

Articolul 66

Forumul pentru energie electrică se întrunește la Atena. Forumul pentru gaze se întrunește într-un loc care urmează să fie stabilit printr-un act procedural al Consiliului ministerial.

CAPITOLUL V

Secretariatul

Articolul 67

Secretariatul:

- (a) furnizează sprijin administrativ Consiliului ministerial, Grupului permanent la nivel înalt, Comitetului de reglementare și forumurilor;
- (b) verifică îndeplinirea corespunzătoare de către părți a obligațiilor ce le revin în temeiul prezentului tratat și prezintă Consiliului ministerial rapoarte anuale cu privire la progresul realizat;
- (c) verifică și acordă asistență pentru coordonarea de către Comisia Europeană a activității donatorilor în teritoriile părților aderente și în teritoriul aflat sub jurisdicția Misiunii de Administrare Interimare a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo și furnizează sprijin administrativ donatorilor;
- (d) îndeplinește alte sarcini care îi sunt atribuite în temeiul prezentului tratat sau prin act procedural al Consiliului ministerial, competența de a lua măsuri fiind exclusă și
- (e) adoptă acte procedurale.

Articolul 68

Secretariatul este format dintr-un director și personalul necesar Comunității Energiei.

Articolul 69

Directorul Secretariatului este numit prin act procedural al Consiliului ministerial. Consiliul ministerial stabilește, prin act procedural, regulile pentru recrutarea, condițiile de lucru și echilibrul geografic al personalului Secretariatului. Directorul recrutează și numește personalul corespunzător.

Articolul 70

În îndeplinirea sarcinilor lor, directorul și personalul nu solicită și nu primesc instrucțiuni de la nicio parte la prezentul tratat. Aceștia acționează imparțial și promovează interesele Comunității Energiei.

Articolul 71

Directorul Secretariatului sau un supleant desemnat asistă la reuniunile Consiliului ministerial, Grupului permanent la nivel înalt, ale Comitetului de reglementare și forumurilor.

Articolul 72

Sediul Secretariatului se află la Viena.

CAPITOLUL VI**Bugetul***Articolul 73*

Fiecare parte contribuie la bugetul Comunității Energiei în conformitate cu anexa IV. Nivelul contribuțiilor poate fi revizuit la fiecare cinci ani, la cererea oricăreia dintre părți, prin act procedural al Consiliului ministerial.

Articolul 74

Consiliul ministerial adoptă bugetul Comunității Energiei prin act procedural la fiecare doi ani. Bugetul acoperă cheltuielile de funcționare ale Comunității Energiei necesare pentru funcționarea instituțiilor sale. Cheltuielile fiecărei instituții sunt prevăzute într-o secțiune diferită a bugetului. Consiliul ministerial adoptă un act procedural precizând procedura de execuție bugetară și pentru prezentarea și verificarea conturilor, precum și pentru controlul contabil.

Articolul 75

Directorul Secretariatului execută bugetul în conformitate cu actul procedural adoptat în temeiul articolului 74 și raportează anual Consiliului ministerial cu privire la execuția bugetară. Consiliul ministerial poate decide prin act procedural, după caz, să încredințeze verificarea corectitudinii execuției bugetare unor auditori independenți.

TITLUL VI**PROCESUL DE DECIZIE****CAPITOLUL I****Dispoziții generale***Articolul 76*

Măsurile pot lua forma unei decizii sau a unei recomandări.

Decizia este obligatorie din punct de vedere juridic în toate elementele sale pentru cei cărora li se adresează.

Recomandarea nu are caracter obligatoriu. Părțile depun toate eforturile să respecte recomandările.

Articolul 77

Sub rezerva dispozițiilor articolului 80, fiecare parte dispune de un vot.

Articolul 78

Consiliul ministerial, Grupul permanent la nivel înalt sau Comitetul de reglementare pot hotărî numai în cazul în care sunt reprezentate două treimi dintre părți. Abținerile de la vot ale părților prezente nu sunt considerate voturi exprimate.

CAPITOLUL II**Măsuri în temeiul titlului II***Articolul 79*

Consiliul ministerial, Grupul permanent la nivel înalt sau Comitetul de reglementare adoptă măsuri în temeiul titlului II la propunerea Comisiei Europene. Comisia Europeană poate să își modifice sau să își retragă propunerea în orice moment în cursul procedurii care conduce la adoptarea măsurilor.

Articolul 80

Fiecare parte contractantă dispune de un vot.

Articolul 81

Consiliul ministerial, Grupul permanent la nivel înalt sau Comitetul de reglementare hotărăsc cu majoritatea voturilor exprimate.

CAPITOLUL III**Măsuri în temeiul titlului III***Articolul 82*

Consiliul ministerial, Grupul permanent la nivel înalt sau Comitetul de reglementare adoptă măsuri în temeiul titlului III la propunerea unei părți sau a Secretariatului.

Articolul 83

Consiliul ministerial, Grupul permanent la nivel înalt sau Comitetul de reglementare hotărăsc cu o majoritate de două treimi a voturilor exprimate, inclusiv un vot pozitiv al Comunității Europene.

CAPITOLUL IV

Măsuri în temeiul titlului IV

Articolul 84

Consiliul ministerial, Grupul permanent la nivel înalt sau Comitetul de reglementare adoptă măsuri în temeiul titlului IV la propunerea unei părți.

Articolul 85

Consiliul ministerial, Grupul permanent la nivel înalt sau Comitetul de reglementare adoptă măsuri în unanimitate.

CAPITOLUL V

Acte procedurale

Articolul 86

Actul procedural reglementează chestiunile organizatorice, bugetare și de transparență ale Comunității Energiei, inclusiv delegarea competențelor de către Consiliul ministerial către Grupul permanent la nivel înalt, Comitetul de reglementare sau Secretariat și are caracter obligatoriu pentru instituțiile Comunității Energiei și, dacă actul procedural prevede astfel, și pentru părți.

Articolul 87

Sub rezerva dispozițiilor articolului 88, actele procedurale se adoptă în conformitate cu procesul de decizie prevăzut la capitolul III al prezentului titlu.

Articolul 88

Actul procedural prin care este numit directorul Secretariatului în conformitate cu articolul 69 se adoptă cu o majoritate simplă la propunerea Comisiei Europene. Actele procedurale privind chestiunile bugetare prevăzute la articolele 73 și 74 se adoptă în unanimitate la propunerea Comisiei Europene. Actele procedurale prin care sunt acordate competențe Comitetului de reglementare prevăzute la articolul 47 litera (c) se adoptă în unanimitate la propunerea unei părți sau a Secretariatului.

TITLUL VII

PUNEREA ÎN APLICARE A DECIZIILOR ȘI SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR

Articolul 89

Părțile pun în aplicare deciziile care le sunt adresate în sistemul lor juridic intern în termenul specificat în respectivele decizii.

Articolul 90

(1) Nerespectarea unei obligații care decurge din tratat de către o parte sau lipsa punerii în aplicare a unei decizii care îi este adresată în termenul stabilit pot fi aduse în atenția Consiliului ministerial printr-o solicitare motivată a oricărei părți, a Secretariatului sau a Comitetului de reglementare. Organismele private pot adresa plângeri Secretariatului.

(2) Partea implicată poate formula observații în legătură cu o solicitare sau o plângere.

Articolul 91

(1) Consiliul ministerial poate determina existența unei încălcări de către o parte a obligațiilor sale. Consiliul ministerial decide:

- (a) cu majoritate simplă, în cazul în care încălcarea se referă la titlul II;
- (b) cu o majoritate de două treimi, în cazul în care încălcarea se referă la titlul III;
- (c) în unanimitate, în cazul în care încălcarea se referă la titlul IV.

(2) Consiliul ministerial poate decide ulterior cu o majoritate simplă revocarea oricăror decizii adoptate în temeiul prezentului articol.

Articolul 92

(1) La cererea unei părți, a Secretariatului sau a Comitetului de reglementare, Consiliul ministerial, hotărând în unanimitate, poate determina existența unei încălcări serioase și persistente a obligațiilor unei părți în conformitate cu prezentul tratat și poate suspenda unele dintre drepturile care decurg din aplicarea prezentului tratat în cazul părții respective și, în special, dreptul de vot și dreptul de la participa la reuniunile sau mecanismele prevăzute de prezentul tratat.

(2) Consiliul ministerial poate decide ulterior cu majoritate simplă revocarea oricăror decizii adoptate în temeiul prezentului articol.

Articolul 93

Atunci când adoptă deciziile menționate la articolele 91 și 92, Consiliul ministerial hotărăște fără a ține seama de votul reprezentantului părții respective.

TITLUL VIII

INTERPRETAREA

Articolul 94

Instituțiile interpretează orice termen sau alt concept utilizat în prezentul tratat care decurge din dreptul comunitar european în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție sau a Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene. În cazul în care nu este disponibilă o interpretare din partea acestor instanțe, Consiliul ministerial asigură consiliere pentru interpretarea prezentului tratat. Consiliul ministerial poate delega această sarcină Grupului permanent la nivel înalt. Această consiliere nu aduce atingere niciunei interpretări a *acquis*-ului comunitar de către Curtea de Justiție sau Tribunalul de Primă Instanță într-o etapă ulterioară.

TITLUL IX

PARTICIPANȚI ȘI OBSERVATORI

Articolul 95

Ca urmare a unei cereri adresate Consiliului ministerial, orice stat membru al Comunității Europene poate fi reprezentat ca participant în Consiliul ministerial, Grupul permanent la nivel înalt și în Comitetul de reglementare în condițiile stabilite la articolele 48, 54 și 59 și i se permite să participe la discuțiile din cadrul Consiliului ministerial, Grupului permanent la nivel înalt, Comitetului de reglementare și forumurilor.

Articolul 96

(1) Ca urmare a unei cereri motivate a unei țări terțe vecine, Consiliul ministerial poate, prin unanimitate, să accepte ca observator țara respectivă. Ca urmare a unei cereri prezentate Consiliului ministerial în termen de șase luni de la data intrării în vigoare a prezentului tratat, Moldova este acceptată ca observator.

(2) Observatorii pot asista la reuniunile Consiliului ministerial, Grupului permanent la nivel înalt, Comitetului de reglementare și ale forumurilor fără a participa la discuții.

TITLUL X

DURATA

Articolul 97

Tratatul este încheiat pentru o perioadă de 10 ani de la data intrării în vigoare. Consiliul ministerial, hotărând în unanimitate, poate decide prelungirea duratei tratatului. În cazul în care nu se ia o decizie în acest sens, tratatul poate să se aplice în continuare între părțile care au votat în favoarea prelungirii, cu condiția ca numărul acestora să fi fost de cel puțin două treimi din numărul părților la Comunitatea Energiei.

Articolul 98

Orice parte se poate retrage din prezentul tratat în urma unui preaviz de șase luni adresat Secretariatului.

Articolul 99

La aderarea la Comunitatea Europeană a unei părți aderente, partea respectivă devine participant în conformitate cu articolul 95.

TITLUL XI

REVIZUIRE ȘI ADERARE

Articolul 100

Consiliul ministerial, cu unanimitatea membrilor săi, poate:

- (i) să modifice dispozițiile titlurilor I-VII;
- (ii) să decidă să pună în aplicare alte părți ale *acquis*-ului comunitar privind rețeaua de energie;
- (iii) să extindă prezentul tratat la alte produse și alți vectori energetici sau la alte infrastructuri de rețea esențiale;
- (iv) să aprobe aderarea unei noi părți la Comunitatea Energiei.

TITLUL XII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 101

Fără a se aduce atingere articolelor 102 și 103, drepturile și obligațiile care decurg din acordurile încheiate de o parte contractantă înainte de semnarea prezentului tratat nu sunt afectate de dispozițiile prezentului tratat. În măsura în care aceste acorduri nu sunt compatibile cu prezentul tratat, partea contractantă respectivă ia toate măsurile corespunzătoare pentru a elimina incompatibilitățile identificate, nu mai târziu de un an de la data intrării în vigoare a prezentului tratat.

Articolul 102

Niciuna dintre obligațiile care decurg din prezentul tratat nu aduce atingere obligațiilor legale existente ale părților, care decurg din Tratatul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului.

Articolul 103

Nicio obligație care decurge dintr-un acord dintre Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte și o parte contractantă, pe de altă parte nu este afectată de prezentul tratat. Niciun angajament asumat în contextul negocierilor de aderare la Uniunea Europeană nu este afectat de prezentul tratat.

Articolul 104

Până la adoptarea actului procedural menționat la articolul 50, memorandumul de înțelegere de la Atena din 2003 ⁽¹⁾ definește ordinea exercitării președinției.

Articolul 105

Tratatul se aprobă de către părți în conformitate cu procedurile interne ale acestora.

Tratatul intră în vigoare în prima zi a lunii următoare datei la care Comunitatea Europeană și șase părți contractante au notificat îndeplinirea procedurilor necesare în acest scop.

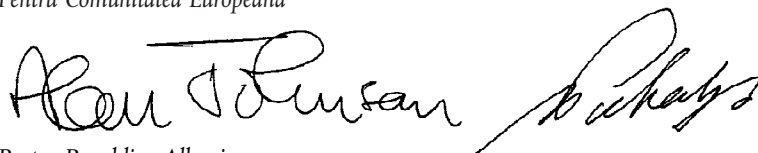
Notificarea se transmite Secretarului General al Consiliului Uniunii Europene, care este depozitarul prezentului tratat.

DREPT CARE reprezentanții autorizați în mod corepunzător semnează prezentul tratat.

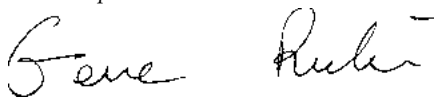
Semnat la Atena, în a douăzeci și cincea zi a lunii octombrie, anul două mii cinci.

⁽¹⁾ Memorandum de înțelegere privind piața regională a energiei din Europa de Sud-Est și integrarea acesteia în piața internă a energiei din Comunitatea Europeană, semnat la Atena la 8 decembrie 2003.

Pentru Comunitatea Europeană

Pentru Republica Albania

Pentru Republica Bulgaria

Pentru Bosnia și Herțegovina

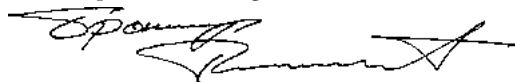

Pentru Republica Croația

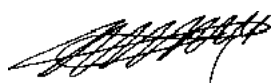

Pentru Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei

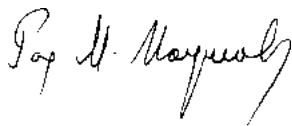
Pentru Republica Muntenegru

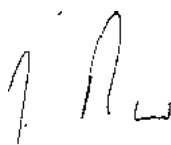
Pentru România

Pentru Republica Serbia

Misiunea de Administrare Interimară a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo în conformitate cu Rezoluția nr. 1244
a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite

—

**CONSILIUL
UNIUNII EUROPENE****Președinția**

Atena, 25 octombrie 2005

DI Minčo Jordanov

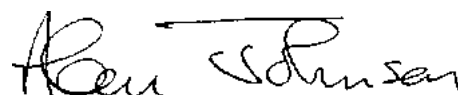
Vicepreședinte al Guvernului

Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei

Stimate domn,

Comunitatea Europeană ia notă de scrisoarea dumneavoastră purtând data de astăzi și confirmă faptul că scrisoarea respectivă împreună cu prezentul răspuns înlocuiesc semnarea de către Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei a Tratatului de instituire a Comunității Energiei. Cu toate acestea, acest fapt nu poate fi interpretat ca o acceptare sau recunoaștere de către Comunitatea Europeană, în orice formă și conținut, a unei alte denumiri decât cea de „Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.”

Vă rog să acceptați, stimate domn, din partea mea, expresia celei mai înalte considerații.

În numele Comunității Europene

Republica Macedonia
— Cabinetul viceprim-ministrului —
Minčo Jordanov

Atena, 25 octombrie 2005

Excelență,

Prin prezenta declar că textul Tratatului de instituire a Comunității Energiei este acceptat de către Guvernul Republicii Macedonia.

Prin această scrisoare, Guvernul Republicii Macedonia se consideră semnatar al Tratatului de instituire a Comunității Energiei.

Cu toate acestea, declar că Republica Macedonia nu acceptă denumirea utilizată pentru țara mea în documentele menționate anterior având în vedere că denumirea constituțională a țării mele este Republica Macedonia.

Vă rog să acceptați, Excelență, din partea mea, expresia celei mai înalte considerații.

MINČO JORDANOV

ANEXA I

Calendarul pentru punerea în aplicare a directivelor 2003/54/CE și 2003/55/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1228/2003 din 26 iunie 2003

1. Sub rezerva punctului 2 de mai jos și a articolului 24 din prezentul tratat, fiecare parte contractantă pune în aplicare în termen de douăsprezece luni de la intrarea în vigoare a prezentului tratat:
 - (i) Directiva 2003/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2003 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică;
 - (ii) Directiva 2003/55/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2003 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale;
 - (iii) Regulamentul Comunității Europene (CE) nr. 1228/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2003 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică.
 2. Fiecare parte contractantă trebuie să se asigure că, în sensul directivelor 2003/54/CE și 2003/55/CE, consumatorii eligibili sunt:
 - (i) de la 1 ianuarie 2008, toți consumatorii care nu sunt consumatori casnici și
 - (ii) de la 1 ianuarie 2015, toți consumatorii.
-

ANEXA II

Calendarul punerii în aplicare a *acquis*-ului în domeniul mediului

1. La intrarea în vigoare a prezentului tratat, fiecare parte contractantă pune în aplicare Directiva 85/337/CEE a Consiliului din 27 iunie 1985 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 97/11/CE a Consiliului din 3 martie 1997 și Directiva 2003/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 mai 2003.
 2. Până la 31 decembrie 2011, fiecare parte contractantă pune în aplicare Directiva 1999/32/CE a Consiliului din 26 aprilie 1999 privind reducerea conținutului de sulf din anumiți combustibili lichizi și de modificare a Directivei 93/12/CEE.
 3. Până la 31 decembrie 2017, fiecare parte contractantă pune în aplicare Directiva 2001/80/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2001 privind limitarea emisiilor în atmosferă a anumitor poluanți provenind de la instalații de ardere de dimensiuni mari.
 4. La intrarea în vigoare a prezentului tratat, fiecare parte contractantă pune în aplicare articolul 4 alineatul (2) din Directiva 79/409/CEE a Consiliului din 2 aprilie 1979 privind conservarea păsărilor sălbatice.
-

ANEXA III

Articolul 81 din Tratatul CE

- (1) Sunt interzise, ca fiind incompatibile cu piața comună, următoarele: toate acordurile dintre întreprinderi, deciziile de asociere de agenți economici și practicile concertate care pot afecta schimburile între statele membre și care au ca obiect sau efect prevenirea, restrângerea sau denaturarea concurenței în cadrul pieței comune, în special cele care:
- (a) stabilesc direct sau indirect prețuri de cumpărare sau de vânzare sau orice alte condiții comerciale;
 - (b) limitează sau controlează producția, piețele, dezvoltarea tehnologică sau investițiile;
 - (c) repartizează piețele sau sursele de aprovizionare;
 - (d) aplică condiții inegale în cazul prestațiilor echivalente cu alți parteneri comerciali creându-le astfel un dezavantaj concurențial;
 - (e) condiționează încheierea contractelor de acceptarea de către parteneri a unor obligații suplimentare care, prin natura lor sau conform uzanțelor comerciale, nu au legătură cu obiectul contractelor respective.
- (2) Orice acorduri sau decizii interzise în temeiul prezentului articol sunt nule de drept.
- (3) Cu toate acestea, dispozițiile de la alineatul (1) pot fi declarate inaplicabile în cazul:
- oricărui acord sau categorii de acorduri între întreprinderi;
 - oricărei decizii sau categorii de decizii de asociere de agenți economici;
 - oricăror practici concertate sau categorii de practici concertate,
- care contribuie la îmbunătățirea producției sau distribuției de mărfuri sau la promovarea progresului tehnic ori economic, permițând în același timp consumatorilor să beneficieze de o parte echitabilă din profitul rezultat și care:
- (a) nu impun întreprinderilor respective restricții care nu sunt indispensabile pentru îndeplinirea acestor obiective;
 - (b) nu dau posibilitatea acestor întreprinderi să elimine concurența în ceea ce privește o parte substanțială a produselor în cauză.

Articolul 82 din Tratatul CE

Orice abuz al uneia sau mai multor întreprinderi de o poziție dominantă pe piața comună sau pe o parte substanțială a acesteia este interzis ca fiind incompatibil cu piața comună în măsura în care poate afecta schimburile între statele membre.

Aceast abuz poate consta în special în:

- (a) impunerea directă sau indirectă a unor prețuri de cumpărare sau de vânzare inechitabile sau a altor condiții comerciale inechitabile;
- (b) limitarea producției, piețelor sau a dezvoltării tehnice în detrimentul consumatorilor;

- (c) aplicarea unor condiții inegale în cazul prestațiilor echivalente cu alți parteneri comerciali creându-le astfel un dezavantaj concurențial;
- (d) condiționarea încheierii contractelor de acceptarea de către parteneri a unor obligații suplimentare care, prin natura lor sau conform uzanțelor comerciale, nu au legătură cu obiectul contractelor respective.

Articolul 86 alineatele (1) și (2) din Tratatul CE

- (1) În cazul întreprinderilor publice sau a întreprinderilor cărora statele membre le acordă drepturi speciale sau exclusive, statele membre nu pun în aplicare și nu mențin în vigoare nicio măsură care contravine normelor prezentului tratat, în special regulilor prevăzute la articolul 12 și articolele 81-89.
- (2) Întreprinderile cărora li se încredințează gestionarea serviciilor de interes economic general sau care au caracter de monopol fiscal se supun normelor prezentului tratat, în special regulilor privind concurența, în măsura în care aplicarea acestor norme nu obstrucționează, în fapt sau în drept, îndeplinirea sarcinilor specifice care le-au fost încredințate. Dezvoltarea schimburilor nu trebuie să fie afectată într-o măsură care ar fi contrară intereselor Comunității.

Articolul 87 din Tratatul CE

- (1) Cu excepția derogărilor prevăzute de prezentul tratat, orice ajutoare acordate de un stat membru sau prin intermediul resurselor de stat în orice formă și care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau producția anumitor mărfuri sunt, în măsura în care afectează schimburile dintre statele membre, incompatibile cu piața comună.
- (2) Sunt compatibile cu piața comună următoarele:
 - (a) ajutoarele cu caracter social, acordate consumatorilor individuali, cu condiția ca aceste ajutoare să fie acordate fără discriminare legată de originea produselor respective;
 - (b) ajutoarele pentru remedierea pagubelor produse de calamități naturale sau alte evenimente cu caracter excepțional;
 - (c) ajutoarele acordate economiei din anumite zone ale Republicii Federale Germania afectate de divizarea Germaniei, în măsura în care aceste ajutoare sunt necesare pentru compensarea dezavantajelor economice produse de această divizare.
- (3) Pot fi considerate compatibile cu piața comună următoarele:
 - (a) ajutoarele destinate promovării dezvoltării economice a zonelor unde nivelul de trai este anormal de scăzut sau unde există un grad de ocupare a forței de muncă extrem de scăzut;
 - (b) ajutoarele destinate promovării realizării unui important proiect de interes comun european sau remedierii unor perturbări serioase a economiei unui stat membru;
 - (c) ajutoarele pentru facilitarea dezvoltării anumitor activități economice sau a anumitor zone economice, în cazul în care aceste ajutoare nu afectează negativ condițiile comerciale într-o măsură contrară interesului comun;
 - (d) ajutoarele pentru promovarea culturii și conservarea patrimoniului în cazul în care aceste ajutoare nu afectează condițiile comerciale și concurența din Comunitate într-o măsură contrară interesului comun;
 - (e) alte categorii de ajutoare determinate prin decizie a Consiliului hotărând cu majoritate calificată la propunerea Comisiei.

ANEXA IV

Contribuții la buget

Părțile	Contribuția în procente
Comunitatea Europeană	94,9 %
Republica Albania	0,1 %
Republica Bulgaria	1 %
Bosnia și Herțegovina	0,3 %
Republica Croația	0,5 %
Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei	0,1 %
Republica Muntenegru	0,1 %
România	2,2 %
Republica Serbia	0,7 %
Misiunea de Administrare Interimară a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo	0,1 %